

Austrālijas Daugavas Vanagu dāvana Latvijai simtgadē

Austrālijas Daugavas Vanagi Latvijai simtgadē Likteņdārzam ir sagādājuši īpašu dāvanu – piecus 12 metrus augstus karogu mastus ar Latvijas karogiem, kā arī to uzstādīšanai nepieciešamo darbu finansējumu par kopējo summu 4000 EUR. Karogu masti ir uzstādīti, un Latvijas valsts karogi šobrīd lepnī plīvo Likteņdārza amfiteātrī, pašā Daugavas krastā.

Karogu dāvinājumā vienojās piecas darbojošās Austrālijas Daugavas Vanagu nodaļas – Adelaidas, Pērtas, Melburnas, Kanberas, Sidnejas un to atbalstīja arī šobrīd darbību beigušās Brisbenas, Džilongas, Murbankas, Northamas, Ņūkāslas un Tasmanijas Daugavas Vanagu nodaļas. Katrs no karogiem ir veltīts savam Latvijas novadam – Kurzemei, Latgalei, Vidzemei un Zemgalei. Bet piektais karogs ir īpaši veltīts tiem, kas cietuši un atdevuši savu dzīvību par Latviju.

“Ieejot Likteņdārzā es uzreiz tūlīt pamānīju Austrālijas Daugavas Vanagu dāvinātās karoga mastus. Karogi lepnī plīvoja Latvijas vējā un ieejot amfiteātrī sajūta bija iespaidīga. Esam gandarīti un lepnī par šo skaisto dāvanu Latvijai simtgadē,” kas uz visiem laikiem go-

dinās mūsu Latvijas karavīrus un brīvības cīnītājus,” uzsvēra Daugavas Vanagu Sidnejas nodaļas priekšsēdētāja Ināra Sīkā.

Iecere par karogu Likteņdārza amfiteātrī radās jau pirms vairākiem gadiem un kā labāko risinājumu, atbilstoši Likteņdārza kompozīcijai arhitekti – SIA „Arhis Arhitekti” Andra Kronberga – vadībā izlēja veidot piecu karogu grupu. Pateicoties Austrālijas Daugavas Vanagiem tagad šī skaistā iecere ir realizējusies.

Visi sagatavošanas un karogu mastu nostiprināšanas darbi tika veikti pirms Līgo svētkiem un pirmo reizi karogi plīvoja 24. jūnijā, kad Likteņdārza amfiteātrī notika īpašs notikums Latvijas valsts simtgadē „Latvijas pašvaldību sporta veterānu – senioru 55. sporta spēļu fināla piedalīšanās ar pasaules latviešu sacelšanās” noslēguma pasākums.

Jaunie karogu masti ir noņemami, tāpēc uz Dziesmusvētku laiku tie pildīja ļoti īpašu uzdevumu – bija daļa no Latvijas karogu gredzena, kas ieskāva Mežaparka estrādi Dziesmusvētku noslēguma koncertā. Šo-

brīd visi pieci karogi ir atgriezušies Likteņdārzā.

Karogu projekts Likteņdārzā tika īstenots sadarbībā ar Latvijas laivu un karogu mastu fabriku Amberlat, kura vadītājs Aldis Kunšteins uzsvēra: “Nesen realizētais 100 karogu mastu uzstādīšanas projekts Dziesmu un deju svētku noslēguma koncertam Mežaparka lielajā estrādē uzņēmumam bija liels izaicinājums. Uzsākot Likteņdārza būvniecību pirms daudziem gadiem SIA Amberlat dāvināja tur pirmo uzstādīto 12m karoga mastu. Arī šobrīd, kad Likteņdārza tālākai attīstībai tika plānoti 5 karogu masti, Amberlat iniciēja Likteņdārzā izvietot Dziesmu svētku karogu mastus, tādējādi garīgi savienojot Likteņdārzu ar Dziesmu svētkiem, kā latviešu nācijas vienotības simbolu. Esmu pārliecināts, ka šādos karogu mastos Latvijas karogi plīvos cēlāk!”

Likteņdārzs ir unikāla, par Latvijas tautas ziedojumiem veidota piemiņas vieta un simbols Latvijas tautas izaugsmei. Līdzīgi kā Brīvības pieminekļi, Likteņdārzs jau desmit gadus top Latvijas sirdī – Koknesē, uz salas Daugavā ar tūkstošiem Latvijā un ārvalstīs dzīvojošo

tautiešu un uzņēmumu atbalstu. Te apvienojas izcila vides arhitektūra, ar Kokneses pussalas dabas un Daugavas plūduma krāšņumu, veidojot draugu aleju, ozolu sardzes ieskauto amfiteātri, daudzfunkcionālo sabiedrisko ēku, digitālo ekspozīciju “Liktens gāte”, Lielo kalnu un skatu terasi. Likteņdārzā tiek fiksēta tautas dzīvā atmiņa – katrs iestādītais koks, atvestais akmens ir ar konkrēta cilvēka, cilvēku grupas stāstu par Latvijas cilvēkiem un vēsturi. Kopš 2005. gada, kad tika

sākts Likteņdārza projekts, ar tūkstošiem Latvijā un ārvalstīs dzīvojošo tautiešu un uzņēmumu atbalstu Likteņdārza izveidē ir ieguldīti gandrīz 2,5 miljoni eiro. Ik gadu Likteņdārzā apmeklē 70 000 – 100 000 apmeklētāju, no kuriem aptuveni 30% viesu ir bērni un jaunieši, un tas rosina un nostiprina latviskās kopības un nacionālās piederības sajūtu.

Mārtiņš Pučka

Likteņdārza sabiedrisko attiecību speciālists

Ģenerālim Bangerskim 140

Pirms 140 gadiem, 1878. gada 21. jūlijā, Taurupes pagasta Līčakrogā, rentnieka ģimenē piedzima ģenerālis Rūdolfs Bangerskis – Krievu – japāņu kara un Pirmā pasaules kara dalībnieks, viens no pazīstamākajiem Latvijas armijas augsta ranga virsniekiem, pirms Otrā pasaules kara ieņēmis dažādus amatus armijas vadībā.

Divas reizes demokrātiskajā pirmskara Latvijā Bangerskis bija kara, tas ir, aizsardzības ministrs. Vācu okupācijas gados ģenerālis iesaistījās darbā pašpārvaldē un 1943. gadā kļuva par latviešu leģiona ģenerālinspektoru.

Faktiski tas bija goda amats, kam vajadzēja radīt ilūziju, ka arī pašiem latviešiem ir kāda teikšana leģiona augstākajā vadībā. Praksē Bangerskis maz ko varēja darīt pret vācu gribu.

Diemžēl ģenerālis arī pats pieļāva kļūdas. Tā 1944. gada martā viņš atteicās pieņemt un izplatīt tālāk Latvijas Centrālās padomes memorandu, kurā

Latvijā pazīstamas personas vērsās pie rietumvalstīm, aicinot atbalstīt demokrātiskas Latvijas atjaunošanu.

Bangerska rezolūcija skanēja: “Ieteicu man šādu rakstu neiesniegt. Pretinieks jau pie mūsu zemes robežām.”

Pēc kara ģenerālis dzīvoja Rie-

tumvācijā un sarakstīja memuārus “Mana mūža atmiņas”, kurus trimdas sabiedrība uztvēra kā ļoti subjektīvus.

1995. gada 16. martā Rūdolfa Bangerska piņš tika pārvesti no Vācijas un pārapsēdīti Brāļu kapos Rīgā.

Viesturs Sprūde, LA

Foto: Prezidenta kanceleja.

TEJU VISA BALTIJAS JŪRAS CENTRĀLA DAĻA IR PILNA AR ZILAĻĢEM

Zilaļģu daudzums šovasar Baltijas jūrā varētu būt vislielākais novērojumu vēsturē. Zilaļģes klāj Baltijas jūru no Polijas krastiem līdz Stokholmai un Somijai.

Vismazākā zilaļģu koncentrācija ir ūdeņos pie Dānijas, kā arī Rīgas līcī un Botnijas līcī.

Latvijas piekrastē lielāks zilaļģu daudzums manīts vietām pie Ziemeļkurzemes – gan Irbes šaurumā, gan Rīgas līcī.

Zilaļģu masveida savairošanos šovasar veicinājis ilgstoši karstais un saulainais laiks. Ūdens temperatūra Baltijas jūras lielākajā daļā pakāpusies piecus un pat vairāk grādus virs normas.

Saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datiem ūdens temperatūra Latvijas piekrastē bija no +13 grādiem Ventspilī līdz +24 grādiem Rojā.

Tuvākajā nedēļā valdošais ziemeļu vējš, ko nomainīs austrumu un dienvidaustrumu vējš, nodrošinās, ka lielā zilaļģu masa no jūras centrālās daļas nesasnies Latvijas ūdeņus, taču iespējama zilaļģu savairošanās uz vietas.

Zilaļģes ir dabiski iekšzemes un jūras ūdens organismi, bet problēmas var radīt to masveida savairošanās – tā saucamā “ziedēšana” – jo daļa zilaļģu sugu ir potenciāli toksiskas un, atmirstot ūdenī, var izdalīt toksīnus. Peldētājiem šie toksīni var radīt alerģiskas ādas reakcijas, kā arī acu un gļotādas kairinājumu.

Zilaļģu masveida savairošanos var atpazīt pēc ūdens netīri zilganzaļās krāsas, plēves uz ūdens un izskalojumiem krastā.